

sprejemalo še nove ude, ako ti vsem terjatvam zadoste, t. j. če vplačajo vse vsote, kolikor so jih dosedanji društveniki vplačati mogli. Predsednik Lapajne pojasni, da je to zelo drago društvo, katero se po njegovem mnenju ne bode moglo vzdrževati.\*)

Nato se predsednik zahvali navzočim, želi društvu dobrih uspehov tudi v bodoče in zaključi zborovanje.

Ivan Rupnik,  
tajnik.

### Štajersko.

Smarsko-rogaško učiteljsko društvo zboruje 2. kimavca ob 11. dopoldne v Smarju. Na dnevnem redu je:

1. Poročilo o zborovanju „Zaveze“,
2. razgovor o predlogu „Učit. društva za graško okolico“ o organizaciji štajerskih učiteljev in
3. slučajnosti.

K obilni vdeležbi vabi uljudno

Strmšek.

## Književnost in umetnost.

**Iz knjige življenja.** Kakor smo že naznanili v svojem listu, izda v kratkem g. nadučitelj Jos. Kostanjevec, izborni novelist ter vestni in požrtvovalni sotrudnik naših listov, svoje povesti in novele v knjigi, ki bo imela gorjenji naslov. Dolžnost zavednega učiteljstva je, da podpira svojega tovariša pri tem podjetju, da mu da s tem pogum in veselje za nadaljnje književno delovanje. G. Kostanjevec je razposlal med učiteljstvo nabiralne pole za naročnike. Naši tovariši in tovarišice naj si prizadevajo, da nabere v najkrajšem času med seboj, pa tudi med slovenskim razumništvom sploh čim več naročnikov na Kostanjevevo knjigo, katero bo slovenski svet izvestno sprejel z veseljem ter se naslajal ob prelepih proizvodih Kostanjeveve muze. Posamezniki se lahko oglase za knjigo, ki jo bo plačati po prejemu, kar naravnost pri g. Jos. Kostanjevcu, nadučitelju v Litiji.

**Verlagskatalog** des k. k. Schulbuchverlages obsega naslove tistih knjig, ki so odobrene za uporabo v avstrijskih ljudskih in srednjih šolah.

## Vestnik.

**Učiteljski konvikt v Ljubljani:** J. Lapajne, učitelj v Cerkljah, 90 K 34 h kot čisti dohodek vrtna veselice, ki so jo priredili naši prijatelji dne 5. t. m. v Cerkljah; Jos. Kostanjevec, nadučitelj v Litiji, 42 K 30 h, ki so jih darovali kolegi in prijatelji pokojnega nadučitelja Iv. Bartla namesto venca na grob; Amalija Tomc, učiteljica, 1 K.

**Poziv.** Tovarišem, ki so maturirali na učiteljsko v Ljubljani 1870. leta. Ali bi ne bilo umestno, da se po 30 letnem delovanju še enkrat zberemo — kolikor nas še živi? — 25 letnice svojega službovanja nismo obhajali, pa obhajajmo 30 letnico! Kdor je za to, naj blagovoli naznaniti in naj predlaga kdaj, kje in kako?

S pozdravom V. Jarc, nadučitelj v Braslovčah.

**II. katoliški shod,** ki se bo začel 10. kimavca v Ljubljani, bo razpravljal tudi — o šolstvu. Govorili bodo torej o šolstvu ljudje, ki nimajo o njem niti pojma. Da bodo temeljito in prav po stari navadi zabavljali tudi čez nas, o tem smo prepričani in na to smo pripravljeni, ali — to poudarjamo — brez strahu! Dandanes si domišlja vsak, ki nima drugega posla, da ima pravico in dolžnost, govoriti o šolstvu in metati kamenje na nas in na naše napredno učiteljstvo. Tako ukazuje nauk o krščanski ljubezni!

**Razglas.** Vsled sklepa c. kr. mestnega šolskega sveta v Ljubljani z dne 14. mal. srpana 1900, št. 496 se ima v prihodnje šolsko leto na I. in II. mestni obrtni

pripravljalnici pričeti s 16. kimavcem in prenehati z 31. vel. travnom.

Pouk se ima v prihodnje vršiti ob nedeljah od 9.—12. ure dopoldne, ob torkih od 7.—9. ure zvečer in ob petkih od 7.—8. ure zvečer.

Na obrtni nadaljevalni šoli, spojeni s c. kr. realko v Ljubljani, se ima pa vsled sklepa šolskega odbora obrtne nadaljevalne šole z dne 22. rožnika 1900 v prihodnje večerni pouk ob delavnikih pričeti ob 7. uri zvečer, dočim ostaneta nedeljski dopoldanski pouk in šolska doba neizpremenjena.

To se daje vsem obrtnim gospodarjem in vajencem tem potom na znanje.

V Ljubljani, dne 25. mal. srpana 1900.

C. kr. mestni šolski svet.

Ivan Hribar,  
predsednik.

**Na Francoskem** imajo več prostih kot šolskih dni. Vsak otrok ima 64 dni velikih počitnic, o Vseh svetih ima 3 dni, o Božiču 10 dni, o pustu in pepelnici 2 dneva, o Veliki noči 15 dni, o Beli nedelji 3 dni, nedelji je 52 in četrtkov tudi 52. Če prištejemo še posebne praznike, smrtne in spominske dneve znamenitih mož, ki jih je po številu 12, vidimo, da imajo francoski otroci 216 prostih in 149 šolskih dni.

**Španski učitelji.** Usoda španskih učiteljev je nad vse žalostna. Ljudstvo ima sicer denar za boje z biki, a pusti, da mu strada učiteljstvo, ki ima že tako silno slabe plače, pa mu še teh ne izplačujejo. Sedaj n. pr. dolguje dežela, oziroma različne občine učiteljem nič manj nego 10 milijonov peset. Kakor znano, je Španija klerikalna država.

**Šolstvo v Italiji.** Italijanski zbornici je predložil prof. Fabiani z 10.000 podpisi učiteljev opremljeno peticijo, ki zahteva izboljšanje stanja italijanskega učiteljstva. Tej peticiji povzamemo, da je bilo 11.289 šol slabo nastanjenih (meno che mediocri.) V mnogih krajih ne poznajo šolskih klopi, a kjer so, tam so slabe, stare in razpadle. 13.479 šol je slabo, 20.403 srednje in 16.129 dobro opravljenih. Učila so slaba v 16.679, srednja v 19.679, dobra v 15.790 šolah. V nekaterih krajih so občine največje sovražnice šol, ker mislijo ljudje, da so uborne učiteljske plače vzrok velikim davkom. Šolski zakon je nepopolen, šolski obisk nepravilen: pozimi so šole prenapolnjene, poleti so prazne. Po mnogih krajih je obligatorični pouk prazna beseda. — Pač srečna Italija, ki ima tako šolstvo!

**Učiteljske izpremembe na Štajerskem.** Učitelj-voditelj v Črešnjevcih pri Vojniku je postal g. Ivan Adamič, učitelj v St. Jerneju nad Muto. Učiteljem na nemški šoli v Brežicah je imenovan g. J. Deutschman, nadučitelj privatne nemške šole v Gorici. Medsebojna menjava se je dovolila učiteljicama Melaniji Premšchak na nemški šoli v Vojniku in Pavli Cidrich v Laškem. Izstop iz službe se je dovolil stalni učiteljici pri Sv. Križu pri Slatini gđc. Mar. Gerbeis. Začasnim učiteljicam pri Sv. Jurju ob Taboru je imenovana gđc. Karolina Zmerzlikar.

**Izjava.** Ker je podpisano županstvo izdalo za g. Perko Ivana, učitelja v Zagradcu pri Žužemberku, zelo žaljivo vlogo na c. kr. okr. sodišče v Žužemberku in na vis. c. kr. deželni šolski svet v Ljubljani o priliki napada in teške telesne poškodbe na njegovo osebo z dne 21. mal. travna t. l., obžaluje podpisano županstvo ta čin, kajti imenovani je v občini sploh čislán in spoštovan. Krive priče\*) so županstvo zapeljale.

Županstvo občine Zagradec, dne 21. mal. srpana 1900.

Papež.

**Zahvala.** Za nagrobni spominek leta 1897 v Semiču umrle def. učiteljice gđc. Irme Sigon so darovali: gđc. Franciška Jankovič, učiteljica v Zagorju, 2 K, gđc. Pavla Pibrouitz iz Trbovelj nabrala 7 K, gđc. Ana Moos, učiteljica v Smartnem pri Litiji, nabrala pri svojih kolegijah 12 K 60 h, č. g. Valentin Marčič, katehet v Semiču 2 K, č. g. Andrej Lavrič, katehet v Semiču 2 K

\*) Radi bi vedeli, zakaj neki ne?!

Uredn.

\*) Klerikalne.

Uredn.